

MONTREALSKI PROTOKOL

O TVARIMA KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI OMOTAČ

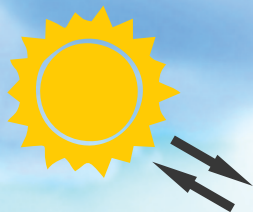

MONTREALSKI PROTOKOL O TVARIMA KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI OMOTAČ GLOBALNI JE SPORAZUM O ZAŠTITI OZONSKOG OMOTAČA ZEMLJE PUTEM POSTUPNOG UKIDANJA POTROŠNJE I PROIZVODNJE VEĆINE HEMIKALIJA KOJE GA OŠTEĆUJU.

SPORAZUM JE POTPISAN JE 16. SEPTEMBRA 1987. GLOBALNO OBILJEŽEN KAO SVJETSKI DAN OZONA I STUPIO JE NA SNAGU 1989.

MONTREALSKI PROTOKOL PRUŽA NIZ PRAKTIČNIH I DJELOTVORNIH ZADATAKA, TE JE DO SADA USPJEŠNO ISPUNIO SVOJE CILJEVE I DANAS NASTAVLJA ŠTITITI OZONSKI OMOTAČ.

ZAHVALJUJUĆI ZAJEDNIČKIM NAPORIMA DRŽAVA ŠIROM SVIJETA, OZONSKI OMOTAČ JE NA DOBROM PUTU ZA OPORAVAK.

USVAJANJEM MONTREALSKOG PROTOKOLA, SVAKA ZEMLJA OBUHVAĆENA ČLANOM 5. MEĐU KOJIMA JE I BOSNA I HERCEGOVINA, DOBILA JE ODGOĐENI PERIOD U KOJEM JE DOZVOLJENO POVEĆANJE KORIŠTENJA SUPSTANCI KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI OMOTAČ DO PREUZIMANJA OBAVEZE SMANJENJA. MONTREALSKIM PROTOKOLOM SE U BOSNI I HERCEGOVINI OD 01.07.2006. GODINE ZABRANIO UVOZ, PROIZVODNJA I STAVLJANJE U PROMET NA VELIKO I MALO NOVIH I KORIŠTENIH PROIZVODA KOJI SADRŽE ILI KORISTE SUPSTANCE KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI OMOTAČ.

**PROVOĐENJE MONTREALSKOG PROTOKOLA I ZAŠTITA OZONSKOG OMOTAČA,
TRETIRANO JE ENTITETSKIM ZAKONIMA:**

- **ZAKONOM O ZAŠTITI VAZDUHA REPUBLIKE SRPSKE,
[„SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRPSKE“ BR. 124/11 I 46/17]**
- **ZAKONOM O ZAŠTITI ZRAKA FEDERACIJE BIH,
[„SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BIH“, BROJ: 33/03 I 04/10]**
- **ZAKONOM O ZAŠTITI ZRAKA BRČKO DISTRIKTA BIH
[„SLUŽBENI GLASNIK BRČKO DISTRIKTA BIH“ BR. 25/04, 01/05, 19/07 I 09/09]**
- **PRAVILNIK O POSTEPENOM ISKLJUČENJU SUPSTANCI KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI
OMOTAČ-
[„SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BIH“, BR. 39/05]**
- **UREDBA O POSTUPANJU SA SUPSTANCAMA KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI OMOTAČ
I ZAMJENSKIM SUPSTANCAMA
[„SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRPSKE“ BROJ 66/20]**
- **PRAVILNIK O POSTEPENOM ISKLJUČIVANJU SUPSTANCI KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI OMOTAČ
[„SLUŽBENI GLASNIK BRČKO DISTRIKTA BIH“ BR. 30/06].**

KIGALI AMANDMAN

STRANE U PROTOKOLU SASTAJU SE JEDNOM GODIŠNJE KAKO BI DONIJELE ODLUKE USMJERENE NA OSIGURAVANJE USPJEŠNE PROVEDBE MONTRALSKOG PROTOKOLA.

TO UKLJUČUJE PRILAGOĐAVANJE ILI IZMJENU PROTOKOLA, ŠTO JE UČINJENO ŠEST PUTA OD NJEGOVOG STVARANJA. NAJNOVIJI AMANDMAN, KIGALI AMANDMAN, PODRAZUMIJEVA POSTUPNO UKIDANJE HIDROFLUOROGLJKOVODIKA (HFC) KOJI SU KORIŠTENI KAO ZAMJENA ZA SERIJU SUPSTANCI KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI OMOTAČ, A KOJE SU ELIMINISANE ORIGINALNIM MONTREALSKIM PROTOKOLOM.

IAKO NE RAZGRAĐUJU OZONSKI OMOTAČ, POZNATO JE DA SU HFC SUPSTANCE JAKI STAKLENIČKI PLINovi I, PREMA TOME, NEGATIVNO UTIČU NA KLIMATSKE PROMJENE!

USVAJANJEM AMANDMANA UTVRĐUJU SE OBAVEZE POSTUPNOG SMANJENJA POTROŠNJE HFC SUPSTANCI I BOSNA I HERCEGOVINA JE U OBAVEZI JE DA UVEDE KONTROLNE MJERE:

1. ODREĐIVANJE OSNOVNE POTROŠNJE ZA PERIOD 2020-2022.

2. ZAMRZAVANJE POTROŠNJE NA PRETHODNO ODREĐENI OSNOVNI NIVO POTROŠNJE 2024.

3. SMANJENJE POTROŠNJE ZA 10% DO 2029. GODINE

4. SMANJENJE POTROŠNJE ZA 80% DO 2045. GODINE

RASHLADNA, KLIMA TEHNIKA I TOPLITNE PUMPE

SEKTOR PRIVREDE KOJI ČUVA OZONSKI OMOTAČ
I BRINE O GLOBALNOM ZATOPLJENJU

